

LATYN TWEEDE ADDISIONELE TAAL: VRAESTEL II

Tyd: 1½ uur

100 punte

LEES ASSEBLIEF DIE VOLGENDE INSTRUKSIES NOUKEURIG DEUR

1. Hierdie vraestel bestaan uit 3 bladsye.
 2. Beantwoord albei vrae in die vraestel.
 3. Lees die vrae noukeurig deur.
 4. Nommer jou antwoorde presies soos die vrae genommer is.
 5. Skryf jou vertaling op alternatiewe reëls.
 6. Dit is in jou eie belang om leesbaar te skryf en jou werk netjies aan te bied.
-

Vertaal die LATYNSE gedeeltes van ALBEI die volgende stukke in Afrikaans.

Skryf asseblief op ALTERNATIEWE reëls.

VRAAG 1

Is rykdom en mag werklik 'n seën?

Omdat hy op koning Dionusus se rykdom en mag jaloers is, verklaar Damokles dat die koning dus inderdaad met geluk geseën is. Dionusus bied Damokles die geleentheid om sy "geseënde" lewe te ervaar deur hom na 'n oordadige fees te nooi. By die fees ontdek Damokles dat die lewe van die rykes en magtiges inherente gevare inhou wat genot van die seëninge daarvan kan bedreig.

Nam cum quidam Damocles in sermone narraret Dionysii copias, opes et potestatem negaretque umquam **beatior** quemque fuisse, 'visne igitur', inquit rex, 'o Damocle, quoniam te haec vita delectat, ipse eam **degustare** et fortunam bonam **experiri** meam?' cum se ille maxime cupere dixisset, poni iussit hominem in aureo lecto instructo pulcherrimo **lintheo**, multosque **abacos** ornavit argento auroque. tum ad mensam pueros **delectos** iussit stare eumque diligenter curare. aderant flores, incendebantur **odores**, mensae pondere cibi **exquisitissimi** opprimebantur. fortunatus sibi Damocles fieri videbatur. sed super lectum gladium e **filo tenuissimo aptum** demitti iussit, ut **immineret** illius **beati cervici**. denique oravit Dionysum ut abire liceret, quod iam **beatus** nollet esse.

[Cicero, *Tusculanae Disputationes*, V.21 (aangepas)]

beatus, beata, beatum	geseënd
degusto, degustare, degustavi, degustatum (1)	om te proe
experior, experiri, expertus sum (4)	om te ervaar
lintheum, linthei (o)	linne
abacus, abaci (m)	buffet
deligo, deligere, delegi, delectum	om te kies
odor, odoris (m)	aroma, parfuum
exquisitus, exquisita, exquisitum	voortreflik, uitstekend
filum, fili (m)	garedraad
tenuis, tenue	dun
aptus, apta, aptum	vasgemaak
immineo, imminere + Datief (2)	om af te hang oor
cervix, cervicis (v)	nek

[50]

VRAAG 2**Die dood van Pompejus**

Caesar beskryf hoe Pompejus in Egipte skuiling gesoek het teen die koning van Egipte. Nadat sy ambassadeurs oor sy asiel onderhandel het, het die koning se vriende, uit vrees vir Pompejus se mag, hul ooreenkoms verbreek: terwyl hulle hom openlik ontbied het om die koning te ontmoet, het hulle in die geheim sy moord gereël en uitgevoer.

Pompeius igitur ad regem legatos misit qui rogarent ut in urbem **Alexandriae** reciperetur. sed legati qui ab eo missi erant, confecto **legationis** officio, palam cum militibus regis colloqui coeperunt eosque hortari, ut suum officium **Pompeio** praestarent, atque ne eius fortunam **despicerent**. tum his cognitis rebus amici regis, sive timore ducti sunt ne **Pompeius Alexandriam Aegyptumque** occuparet, sive **despecta** est eius fortuna, **liberaliter** responderunt his, qui erant ab eo missi, eisque ut ad regem venirent imperaverunt; **clam** autem **Achillam**, praefectum regis, hominem summae audaciae, et **L. Septimium, tribunum** militum, ad interficiendum Pompeium miserunt. Pompeius ipse, ab his **liberaliter** appellatus, navem parvam conscendit sed ibi ab Achilla et Septimio interficitur.

[Caesar, *Bellum Civile III*, 103–104 (aangepas)]

Pompeius, Pompeii (2, m.)	Pompejus
Alexandria, Alexandriae (1, v.)	Alexandrië
legatio, legationis (3, v.)	afvaardiging
despicio, despiciere, despexi despectum (3)	om neer te sien op, te verag
Aegyptus, Aegypti (2, m.)	Egipte
liberaliter	hartlik
clam	in die geheim
Achilla, Achillae (1, m.)	Achillas
L. Septimius, Septimii (2, m.)	Lucius Septimius
tribunus, tribuni (2, m.)	(militêre) tribuun, offisier

[50]

Totaal: 100 punte